

Rozpočtový informačný systém pre samosprávu

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

RISSAM.výkazy – konsolidovaná účtovná závierka

Verzia:	Dátum:	Popis:
1.00	21.5.2109	Vytvorenie a distribúcia dokumentu

Obsah

1	Proces spracovania KÚZ	4
1.1	Legislatíva upravujúca konsolidovanú účtovnú závierku	4
1.2	Metódy konsolidácie a podstata konsolidácie	4
1.3	Neziskové organizácie obcí a konsolidovaná účtovná závierka	5
1.4	Zostavenie KUZ ak má obec/mesto len menšinové podiely v obchodnej spoločnosti	5
1.5	Povinnosti pre dcérske účtovné jednotky v konsolidácii	5
1.6	Importovanie údajov do konsolidačného balíka	5
1.7	Prevodový mostík IUZ obchodných spoločností na ROPO	6
1.8	Využitie tabuliek IUZ pre zostavenie KUZ	8
1.9	Agregovaná Súvaha a VZaS	8
2	Formulár vzájomných vzťahov	9
2.1	Vykazovanie vzájomných nákladov a výnosov s DPH alebo bez DPH	9
2.2	Nespárovaný vzájomný vzťah vo FVV KC – rovnaké hodnoty sú v iných skupinách kontrol	9
2.3	Odsúhlasovanie VV vyplývajúce z refakturácie – záporné hodnoty	9
2.4	Odsúhlasovanie VV vyplývajúcich z dobropisov minulých rokov	10
2.5	Odsúhlasovanie VV z preplatkov – zadávanie zostatkov	10
2.6	Predloženie nevyrovnaného výkazu FVV KC	10
2.7	Skupina kontrol 2.2.2. Náklady na transfery/výnosy z transferov	11
2.8	Skupina kontrol 2.2.2. Náklady na transfery/výnosy z transferov	11
3	Konsolidačné tabuľky	12
3.1	Analytické členenie účtu 518 - Náklady na služby	12
3.2	Vypĺňanie hodnôt vzájomných vzťahov v rámci KC	12
3.3	Zásoby v textovej časti poznámok	13
3.4	Vykázanie podielov menšinových spoločníkov v KUZ	13
3.5	Údaje za spoločné a pridružené účtovné jednotky v konsolidácii	13

Zhrnutie

Dokument je určený pre používateľov Rozpočtového informačného systému pre samosprávu – Modul RISSAM.výkazy, ktorí majú používateľskú rolu „konsolidátor“ alebo „predkladateľ“.

Týka sa spracovania konsolidovanej účtovnej závierky (KUZ) za rok 2018 v rozsahu spracovania formulára vzájomných vzťahov konsolidovaného celku (FVV KC), spracovania konsolidačného balíka (konsolidačné tabuľky, IUZ za obchodné spoločnosti v štruktúre ROPO, Hlavná kniha) a agregácie údajov.

Cieľom dokumentu je poskytnúť odpovede na často kladené otázky, ktoré vznikajú počas podpory používateľov k používaniu aplikácie alebo metodike spracovania KÚZ. Otázky a odpovede sú dopĺňané priebežne podľa troch hlavných tém - kapitol číslovaného obsahu. Relevantné príklady môžu byť dopĺňané/upravené aj v historických otázkach.

Príručka používateľa je spracovaná dodávateľom informačného systému PosAm, spol. s r. o. v spolupráci s Ministerstvom financií SR. Aktualizovaná verzia je dostupná na stránke www.finance.gov.sk v časti [Úvod / Financie / Štátne výkazníctvo / Účtovná konsolidácia vo verejnej správe / Dokumenty pre subjekty územnej samosprávy používajúce RISSAM](#)

1 Proces spracovania KÚZ

1.1 Legislatíva upravujúca konsolidovanú účtovnú závierku

Otázka: Ktorá legislatíva upravuje zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky upravuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 27526/2008-31 zo 17. decembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

1.2 Metódy konsolidácie a podstata konsolidácie

Otázka: Existuje viac metód zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, ak áno o aké metódy ide?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Konsolidovaná účtovná závierka sa zostavuje v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 27526/2008-31 týmito metódami konsolidácie:

a/ metóda úplnej konsolidácie, ktorou sa do KÚZ obce/mesta zahŕňajú údaje z účtovných závierok dcérskych účtovných jednotiek, medzi ktoré patria aj rozpočtové a príspevkové organizácie obce/mesta.

b/ metóda podielovej konsolidácie, ktorou sa do KÚZ obce/mesta zahŕňajú údaje z účtovných závierok spoločných účtovných jednotiek, pričom sa do KÚZ zahŕňa individuálnu účtovnú závierku obce/mesta rozšírenú o percentuálny podiel na majetku, vlastnom imaní a záväzkoch spoločnej účtovnej jednotky.

c/ metóda vlastného imania, ktorou sa konsolidujú podiely na pridružených účtovných jednotkách, pričom sa do KÚZ zahŕňajú údaje z individuálnej účtovnej závierky obce/mesta a účtovná hodnota jej podielu na pridruženej účtovnej jednotke sa zosúladuje s príslušnou časťou jej vlastného imania.

Pričom od roku 2014 je možné spoločné účtovné jednotky zahrnúť do konsolidácie metódou vlastného imania, čo značne zjednodušuje proces konsolidácie týchto obchodných spoločností.

Podstatou konsolidácie vo verejnej správe je poskytnúť informácie o konsolidovanom celku ako z pohľadu jednej ekonomickej jednotky. Pri konsolidácii sú účtovné jednotky zahrnuté do konsolidácie chápané ako jedna účtovná jednotka. Z tohto princípu sa vychádza pri identifikovaní vzájomných transakcií v rámci daného konsolidovaného celku a ich následnej eliminácii (vynechaní, zrušení).

Konsolidácia zahŕňa nasledovné oblasti:

- konsolidácia nákladov a výnosov,
- konsolidácia pohľadávok a záväzkov,
- konsolidácia kapitálu,
- konsolidácia medzivýsledku (vzniknutom pri vzájomnom predaji/nákupe majetku).

Pre elimináciu vzájomných transakcií je potrebné identifikovať konečné stavy a konečné zostatky syntetických účtov vykázaných v individuálnej účtovnej závierke podľa toho, či sú vykázané voči účtovnej jednotke patriacej do daného konsolidovaného celku alebo nie (resp., či vznikli z transakcie medzi účtovnou jednotkou patriacou do daného konsolidovaného celku).

1.3 Neziskové organizácie obcí a konsolidovaná účtovná zvierka

Otázka: Sú súčasťou konsolidácie aj neziskové organizácie obce/mesta?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Neziskové organizácie nie sú zahrňované do konsolidovaného celku obce/mesta a ani nezostavujú konsolidovanú účtovnú zvierku, nakoľko nespĺňajú vymedzenie podľa § 22a v zákone o účtovníctve a § 2 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č.27526/2008-31. Neziskové organizácie sa nepovažujú teda za dcérske účtovné jednotky ani za materské účtovné jednotky.

1.4 Zostavenie KUZ ak má obec/mesto len menšinové podiely v obchodnej spoločnosti

Otázka: Má obec/mesto povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú zvierku v prípade, že v účtovnom období neboli zriaďovateľom žiadnej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie alebo nevlastnili podiely v obchodnej spoločnosti, ktorá by bola ich dcérskou účtovnou jednotkou? Obec/mesto drží vo vlastníctve len menšinové podiely v obchodnej spoločnosti, vo výške 30 % jej základného imania.

Kategória: Metodika

Odpoveď: V zmysle § 22a zákona o účtovníctve, konsolidovanú účtovnú zvierku zostavuje obec/mesto za nimi zriadené rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie alebo dcérske účtovné jednotky podľa § 22 zákona. V prípade, že obec/mesto nie je zriaďovateľom žiadnej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie a nevlastní podiely v obchodnej spoločnosti podľa § 22 zákona (v aspoň jednej dcérskej účtovnej jednotke) v bežnom období, nemá povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú zvierku za dané účtovné obdobie. K 31.12 teda zostavia len riadnu individuálnu účtovnú zvierku.

1.5 Povinnosti pre dcérske účtovné jednotky v konsolidácii

Otázka: Aká je povinnosť účtovných jednotiek, ktoré sú zahrnuté materskou účtovnou jednotkou (obcou/mestom) do konsolidácie ?

Kategória: Metodika

Odpoveď: V zmysle § 22a ods. 5 zákona o účtovníctve všetky účtovné jednotky zahrňované do konsolidovanej účtovnej zvierky sú povinné včas poskytnúť svoju individuálnu účtovnú zvierku a požadované informácie potrebné na zostavenie konsolidovanej účtovnej zvierky materskej účtovnej jednotke. Touto povinnosťou sú viazané ako rozpočtové a príspevkové organizácie obcí/miest tak aj obchodné spoločnosti, v ktorých má obec/mesto podiely a rozhodne sa ich zahrnúť do konsolidovanej účtovnej zvierky. Informáciami potrebnými pre zostavenie KUZ sa v podmienkach RISSAM rozumie Formulár vzájomných vzťahov a Konsolidačné tabuľky.

1.6 Importovanie údajov do konsolidačného balíka

Otázka: Je možné do RISSAM.výkazy importovať údaje Konsolidačného balíka (FVV KC, konsolidačné tabuľky, IUZ za obchodné spoločnosti v štruktúre ROPO) formou súboru ako výstupu z účtovného systému obce?

Kategória: Funkčnosť

Odpoveď: Pre spracovanie podkladov KUZ roku 2018 nie je možné importovať údaje prostredníctvom výstupu z externého účtovného systému. Podľa záujmu dodávateľov ekonomických systémov pre obce (na strane ktorých musia vzniknúť exporty) bude táto možnosť vytvorenia importu údajov v štruktúre CSV posúdená v nasledujúcom období.

1.7 Prevodový mostík IUZ obchodných spoločností na ROPO

Otázka: Aké špecifické prípady je potrebné zohľadniť pri zostavení súvahy a výkazu ziskov a strát v štruktúre pre ROPO organizácie z individuálnej účtovnej závierky obchodnej spoločnosti?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Vzhľadom k tomu, že podnikateľské subjekty pri vedení účtovníctva nepostupujú podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „ROPO“), pred vyplnením konsolidačného balíka (formulára vzájomných vzťahov konsolidovaného celku FVV KC, konsolidačných tabuliek KT, formulára vzájomných vzťahov súhrnného celku FVV SC) je potrebné aby prostredníctvom tzv. **Prevodového mostíka** prispôbili svoje údaje tak, ako keby postupovali podľa postupov účtovania materskej účtovnej jednotky, teda postupov účtovania, ktoré používajú obce. Len tak sa zabezpečia údaje, ktoré sú pred agregovaním metodicky správne a porovnateľné v rámci konsolidovaného celku.

Prevodový mostík pre podnikateľov je zverejnený na webovom sídle MF SR (link:

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/uctovna-konsolidacia-vo-verejnej-sprave/dokumenty-subjekty-uzemnej-samospravy-predkladajuce-formular-vzajomnych-vztahov-podla-22a-zakona-uctovnictve/>) a zároveň je uvedený nižšie v prílohe.

Prevodovy_mostik_ku_KB_pre_podnikatelov_2016 (1).xml

Prevodový mostík je možné chápať ako určité usporiadanie alebo „upratanie“ syntetických účtov súvahy a výkazu ziskov a strát obchodných spoločností do príslušných riadkov súvahy a výkazu ziskov a strát, akú zostavuje obec. Prvý krok je teda preklopenie hodnôt podľa prevodového mostíka bez riešenia metodických odlišností medzi postupmi účtovania obce a postupmi účtovania obchodných spoločností.

Tieto metodické rozdiely, ktoré je nutné identifikovať a vysporiadať v rámci prípravy dát za obchodné spoločnosti, sú **reklasifikácie, oceňovacie a prípadne iné rozdiely**.

Po použití prevodového mostíka a zapracovaní zmien je objektívne správne, že IUZ podnikateľskej jednotky v pôvodnej štruktúre môže vykazovať inú hodnotu celkového majetku, záväzkov, hodnotu vlastného imania alebo výsledku hospodárenia.

Každý prevodový mostík obsahuje:

- Prevod účtov súvahy medzi súvahou pre obce a účtovou osnovou pre podnikateľov,
- Prevod účtov výkazu ziskov a strát medzi výkazom ziskov a strát pre obce a účtovou osnovou pre podnikateľov.

Postup prevodu súvahy a výkazu ziskov a strát:

1. Na základe „Prevodového mostíka“ zostaví organizácia súvahy a výkaz ziskov a strát mimo „konsolidačného balíka“.
2. Táto súvaha a výkaz ziskov a strát sa následne upravuje o rozdiely vyplývajúce z odlišných postupov účtovania pre obce a postupmi účtovania pre podnikateľov, a to:
 - o prípadné reklasifikácie
 - alebo precenenie.

Možné úpravy:

1) Prvým typom úpravy sú tzv. reklasifikácie:

- a) **Rezervy a opravné položky.** Podľa postupov účtovania ROPO sa pri tvorbe, znížení a zrušení opravných položiek a rezerv používa postup, ktorý účtovné jednotky, ktorými sú podnikateľské subjekty, poznali ako metodiku platnú do 31. 12. 2006. Tvorba opravných položiek a rezerv sa účtuje na samostatne definované nákladové účty (557,558,559 a 579 – pri opravných položkách a 552, 553, 554 a 574 – pri rezervách) alebo na ťarchu niektorého z príslušných účtov majetku tzv. súvahovo (napr. obstaranie zásob na sklad). Taktiež zúčtovanie opravných položiek a rezerv, bez ohľadu na to, či ide o ich zníženie alebo zrušenie, sa účtuje na samostatne definované výnosové účty (657, 658, 659, 679 – pri opravných položkách a 652, 653, 654, 674 – pri rezervách) alebo v prospech príslušného účtu záväzkov tzv. súvahovo, v prípade, že tvorba rezerv bola účtovaná súvahovo (napr. po obdržaní faktúry od dodávateľa zásob na sklad). V tomto prípade dochádza pri tvorbe rezerv a opravných položiek k reklasifikácii druhového nákladu na samostatne definované nákladové účty a pri zúčtovaní rezerv a opravných položiek k reklasifikácii poníženého druhového nákladu na samostatne definované výnosové účty.
- b) **Prevod zostatkov** účtov vykázaných podľa účtovej osnovy pre podnikateľov na účty v súlade s účtovou osnovou určenou pre obce. Môže ísť o účty dlhodobého majetku, napríklad 023 – Dopravné prostriedky, ktoré sa podľa postupov účtovania pre podnikateľov účtujú na účte 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, alebo o účty tvoriace vlastné imanie. Obdobne je nutné prejsť účty pohľadávok a záväzkov ako aj finančného majetku a identifikovať rozdiely v použitých účtoch osnovy medzi podnikateľskou jednotkou a obcou.

Reklasifikácia nemení celkovú hodnotu majetku, záväzkov, výsledku hospodárenia, mení len príslušný syntetický účet v súvahe alebo výsledovke (+/-).

2) Ďalším typom úpravy je úprava položiek súvahy resp. výkazu ziskov a strát, ktoré by sa podľa postupov účtovania pre obce neúčtovali a teda ani nevykazovali, resp. by sa účtovali a vykazovali na iných účtoch. V týchto prípadoch je potrebné pristúpiť k ich odúčtovaniu (eliminácii ich vykazovania) alebo k ich priradeniu do položiek podľa účtovej osnovy pre obce s podobným obsahom.

- a) Môže ísť napríklad o **elimináciu vplyvu vykonaného precenenia majetku a záväzkov**, pri ktorom dochádza k zvýšeniu resp. zníženiu hodnoty jednotlivých položiek majetku súvzťažne s účtom 414 resp. 415. V rámci úprav údajov do konsolidačného balíka sa toto ocenenie musí upraviť opačným vplyvom na príslušných účtoch resp. riadkoch súvahy. Napríklad v prípade precenenia budov účtovaných 021/414 sa v rámci úprav vykoná opačný zápis 414/021, pri precenení odloženého daňového záväzku účtovaného 414/481 sa v rámci úprav urobí taktiež opačný zápis 481/414. V prípade prebytku z precenenia reklasifikovaného do nerozdeleného zisku účtovaného zápisom 414/481 sa vykoná úprava zápisom 481/414, pričom sa zohľadní úprava zaúčtovaného dopadu na vykonané odpisy. Podobným spôsobom sa postupuje pri všetkých pohyboch na účte 414 resp. 415, kým sa nedosiahne nulový zostatok na týchto účtoch.
- b) Ďalšími možnými úpravami môžu byť úpravy ďalších účtovných zápisov, ktoré by sa nevykonali, ak by obchodná spoločnosť postupovala pri vedení účtovníctva podľa postupov účtovania pre obce, napríklad **odúčtovanie dlhodobých pohľadávok a záväzkov**.

Môže sa ponechať:

- Zákazková výroba, sa vykáže ako súčasť časového rozlíšenia na strane aktív alebo pasív. Účtovanie o emisných kvótach, sa vykáže podľa predpisov u podnikateľov a účet 254 – Emisné kvóty sa uvedie spolu s Ostatnými realizovateľnými cennými papiermi. V tabuľkách vysvetľujúcich položky „ostatné realizovateľné cenné papiere“ sa uvedie hodnota do samostatného riadku.

- Účtovanie o odloženej dani, sa vykáže ako súčasť iných dlhodobých pohľadávok (378) alebo iných dlhodobých záväzkov (379). V nákladoch sa vykáže ako súčasť splatnej dane z príjmov.
- Goodwill, opravná položka k nadobudnutému majetku sa vykáže ako súčasť ostatného dlhodobého nehmotného majetku. V súvislosti s účtovaním oprávok k opravnej položke k nadobudnutému majetku sa príslušný nákladový a výnosový účet vykáže ako súčasť odpisov dlhodobého nehmotného majetku.

Malo by sa upraviť:

- Účty 597 – Prevod nákladov na hospodársku činnosť, 697 – Prevod výnosov z hospodárskej činnosti, 598 – Prevod finančných nákladov, 698 – Prevod finančných výnosov. Tieto účty boli použité v súvislosti s postúpením alebo ukončením činnosti účtovnej jednotky súvzťažne s účtom 588 – Ostatné mimoriadne náklady alebo 688 – Ostatné mimoriadne výnosy. Tieto účtovné zápisy sa stornujú pre potreby zostavenia konsolidačného balíka.

1.8 Využitie tabuliek IUZ pre zostavenie KUZ

Otázka: Bude možné prevzatie obsahu tabuliek z IUZ už predložených v RISSAM pre ich využitie v KUZ? Napríklad zoznam národných kultúrnych pamiatok?

Kategória: Funkčnosť

Odpoveď: Áno, údaje z predložených IUZ poznámok budú automaticky prevzaté a agregované do poznámok KÚZ.

1.9 Agregovaná Súvaha a VZaS

Otázka: Je možné vytvoriť sumárnu Súvahu a VZaS za konsolidovaný celok obce/mesta, t.j. vytvoriť agregované údaje za obec/mesto a organizácie v jej/jeho konsolidovanom celku (vrátane obchodných spoločností)? Pre generovanie agregovaných výkazov je možné obmedziť výber (rozsah agregácie) na určité typy účtovných jednotiek (napr. len RO) alebo na konkrétne účtovné jednotky?

Kategória: funkčnosť

Odpoveď: Agregovanú zostavu ako podklad pre spracovanie KUZ roku 2018 je možné vygenerovať v aplikácii do formátu Excel cez menu *Konsolidácia/Detail konsolidovaného celku „názov“ /záložka Organizácie konsolidovaného celku – Ikona „Tlač“*

Údaje Súvahy a VZaS za obchodnú spoločnosť budú zahrnuté do agregácie iba v prípade, že ich nahrá do zberu Konsolidačný balík v štruktúre ROPO, nakoľko obchodné spoločnosti v štandardnom zbere IUZ cez RISSAM tieto údaje nepredkladajú.

Pred generovaním zostavy je možné vybrať, či údaje budú agregované za všetky organizácie, organizácie podľa typu, alebo vlastný výber konkrétnych organizácií.

2 Formulár vzájomných vzťahov

2.1 Vykazovanie vzájomných nákladov a výnosov s DPH alebo bez DPH

Otázka: Majú sa vo FVV KC vykazovať vzájomné vzťahy (náklady/výnosy) s DPH alebo bez DPH v prípade, že obec nie je platca DPH a obchodná spoločnosť, ktorá patrí do KC obce je platcom DPH?

Kategória: metodika

Odpoveď: V rámci konsolidácie je možné eliminovať vzájomné vzťahy len v rovnakej výške. V tomto prípade, ak je obchodná spoločnosť platca DPH, účtuje do výnosov len základ dane a DPH vykazuje ako záväzok voči štátu z titulu dane. Subjekt – obec, ktorý nie je platcom DPH, účtuje DPH v cene plnenia do nákladov alebo ako súčasť obstarávacej ceny majetku. Z uvedeného dôvodu sa v prípade platcu DPH odsúhlasujú vzájomné výnosy len do výšky základu dane (teda bez DPH) a náklady u protistrany takisto bez DPH.

2.2 Nespárovaný vzájomný vzťah vo FVV KC – rovnaké hodnoty sú v iných skupinách kontrol

Otázka: Ako má postupovať konsolidátor v prípade nespárovaného vzťahu vo FVV KC, ak hodnoty nie sú správne v danej kontrole, ale v rámci viacerých kontrol (skupín) sú hodnoty v rovnakej výške?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Skupiny vzájomných vzťahov boli v systéme vytvorené pre lepšiu orientáciu v porovnávaných účtoch osnovy a vychádzajú z postupov účtovania. Ide o logicky zoskupené skupiny kontrol vzájomných vzťahov vyplývajúcich z rovnorodých skupín transakcií (napr. vzájomné pohľadávky a záväzky z obchodných vzťahov, vzájomné pohľadávky a záväzky z titulu poskytnutých/prijatých transferov, vzájomné náklady a výnosy z prevádzkovej či finančnej činnosti, vzájomné náklady a výnosy vyplývajúce z poskytnutia a zúčtovania prijatého transferu, atď.)

Ak sú identifikované rozdiely v jednotlivých skupinách kontrol, pričom ide o rozdiely v rovnakej výške, ale opačným znamienkom (záporný rozdiel v jednej skupine kontrol a kladný rozdiel v druhej skupine kontrol), môže to byť spôsobené rôznym spôsobom zaúčtovania danej transakcie v súlade s platnou metodikou alebo aj chybou v zatriedení pohľadávky/záväzku resp. nákladu/výnosu na vykazovaný syntetický účet. V prípade chyby je na rozhodnutí konsolidátora, či pristúpi k preúčtovaniu vykazovaného vzájomného vzťahu z nesprávneho syntetického účtu na správny alebo ponechá vykázané vzájomné vzťahy tak ako boli pôvodne uvedené príslušnou účtovnou jednotkou.

2.3 Odsúhlasovanie VV vyplývajúce z refakturácie – záporné hodnoty

Otázka: Ako odsúhlasovať vzájomné vzťahy vyplývajúce z refakturácie, pri ktorej sa náklady rozúčtovávajú na viacero účtovných jednotiek a ten čo uhradza faktúru má ponížené náklady?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Refakturované či refundované náklady a výnosy sa neodsúhlasujú a nezahŕňajú sa do konsolidácie, nakoľko predmetom eliminácie medzi účtovnými jednotkami sú vzájomné náklady a výnosy. V tomto prípade však nejde o vzájomný náklad/výnos, lebo jedna účtovná jednotka má ponížený náklad a druhá účtovná jednotka náklad z dôvodu refakturovaného plnenia. Vo FVV KC sú zároveň nastavené systémové kontroly na zabránenie vykazovaniu záporných vzájomných vzťahov, teda aj záporných nákladov.

2.4 Odsúhlasovanie VV vyplývajúcich z dobropisov minulých rokov

Otázka: Ako odsúhlasovať VV vyplývajúce z dobropisov? Napríklad dobropisy minulých rokov za elektrickú energiu, kedy Organizácia A účtovala výnos na strane DAL účtu 648 v sume 10€ a Organizácia B účtovala ponížený výnos na účte 602 (napr. ako záporný obrat na strane DAL v sume -10€). Nepodliehajú tieto výnosy z dobropisov vykazovaniu a odsúhlasovaniu vzájomných vzťahov?

Kategória: metodika

Odpoveď: V tomto prípade nejde o vzájomný náklad/výnos, lebo jedna účtovná jednotka má ponížený výnos a druhá účtovná jednotka výnos vyplývajúci z dobropisu za plnenie dodané v predchádzajúcom účtovnom období. Vo FVV KC sú zároveň nastavené systémové kontroly na zabránenie vykazovaniu záporných vzájomných vzťahov, teda aj záporných výnosov.

2.5 Odsúhlasovanie VV z preplatkov – zadávanie zostatkov

Otázka: Ako sa zadávajú zostatky z krátkodobých pohľadávok v RISSAM ak organizácia A (obec) vykazuje preplatok voči inej organizácii B (obchodnej spoločnosti) vo svojom konsolidovanom celku, pričom tento preplatok je vykazovaný ako záporná pohľadávka s mínusovým znamienkom?

Kategória:

Odpoveď: Závazky a pohľadávky sa nemôžu v účtovníctve vykazovať so záporným znamienkom, to znamená, že nemôžu dosahovať záporný zostatok. Uvedené platí nielen pre konečný stav syntetických účtov v súvahe, ale aj na zostatky jednotlivých pohľadávok a záväzkov položkovite podľa partnerov. V rámci inventarizácie je potrebné posúdiť zostatok každej pohľadávky alebo záväzku a ak daná položka má záporný zostatok, je potrebné preúčtovať zápornú pohľadávku na záväzok a záporný záväzok na pohľadávku. Vzhľadom na to, že vo FVV resp. KT nie je možné vykazovať vzájomné pohľadávky a záväzky so záporným znamienkom, takýto vzájomný vzťah ostane bez vykázania a s rozdielom pri odsúhlasovaní medzi jednotlivými účtovnými jednotkami. Z dôvodu potrebných konsolidačných úprav (preúčtovanie zápornej pohľadávky na záväzok a záporného záväzku na pohľadávku) je potrebné zo strany dotknutej účtovnej jednotky o danej skutočnosti informovať konsolidátora príslušného konsolidovaného celku obce/mesta.

2.6 Predloženie nevyrovnaného výkazu FVV KC

Otázka: Ak sú vo FVV KC zistené rozdiely, nespárované účty, alebo jedna z organizácií nepredložila FVV KC, bude možné takýto výkaz predložiť? Akým spôsobom sa s takýmto výkazom vysporiada konsolidátor?

Kategória: Metodika, Funkčnosť

Odpoveď: Áno, je možné predložiť aj výkaz s chybami (nevyrovanými vzájomnými vzťahmi). Konsolidátor tieto rozdiely identifikuje a musí sa s nimi vysporiadať v rámci konsolidačných úprav pri zostavovaní KUZ. Taktiež je možné predložiť prázdny FVV KC, na základe čoho bude zrejmé, že údaje nie sú vyplnené vedome (resp. že používateľ predložením potvrdzuje ich nevyplnený obsah).

2.7 Skupina kontrol 2.2.2. Náklady na transfery/výnosy z transferov

Otázka: Pri vyplňovaní FVV - KC vzniká problém s vykazovaním výnosu z transferov zo strany obchodnej spoločnosti. Ide o 100 % dcérsku spoločnosť, ktorej mesto v roku 2018 poskytlo bežný transfer vo výške 125 000 eur a kapitálový transfer vo výške 14 000 eur. Poskytnutie transferu je zo strany mesta zaúčtované a vykázané na účte 586 vo výške 139 000 eur. Obchodná spoločnosť vykazuje kapitálový transfer vo výške 14 000 eur na účte 384 a spotrebovaný bežný transfer vo výške 125 000 eur na účte 648. Pri odsúhlasovaní vzájomných vzťahov vzniká rozdiel, nakoľko účet 648 nie je zaradený do skupiny kontrol 2.2.2. Ako tento problém riešiť?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Obchodná spoločnosť pred vyplnením FVV resp. KT KC má vykonať prevod zostatku svojich účtov na štruktúru podľa postupov účtovania a účtovej osnovy materskej ÚJ¹). V tomto prípade by mala vykonať prevod použitého bežného transferu z účtu 648 na účet 691, ktorý by bol v rámci skupiny kontrol 2.2.2 spárovaný s nákladom na účte 585 resp. 586 u poskytovateľa transferu (obec/mesto).

V prípade že k zúčtovaniu kapitálového transferu nedošlo, vykazuje obchodná spoločnosť prijatý kapitálový transfer na účte 384 s analytikou "transfery" (15 - Transfery prijaté v bežnom účtovnom období (len OS)), pričom tento AÚ sa nachádza taktiež v skupine kontrol 2.2.2. Za predpokladu správneho prevodu zostatkov účtov obchodnej spoločnosti by došlo v skupine kontrol 2.2.2. k spárovaniu účtu 585 resp. 586 na meste s účtami 691 resp. 692 a 384 u OS. Opodstatnený rozdiel pri odsúhlasovaní môže vzniknúť len v prípade a vo výške zostatku prijatého ale nezúčtovaného bežného a kapitálového transferu poskytnutého v predchádzajúcich účtovných obdobiach.

V prípade, že tento prevod zostatkov účtov obchodnej spoločnosti nebol správne vykonaný, a obchodná spoločnosť vykazuje výnos zo zúčtovania transferov na syntetickom účte 648, dôjde k rozdielom +/- medzi skupinami kontrol 2.1.1. a 2.2.2. avšak celkový rozdiel bude 0.

Odporúčame usmerniť obchodnú spoločnosť, aby pred vyplnením FVV a KT korektne vykonala prevod zostatkov svojich účtov podľa prevodového mostíka a postupov účtovania mesta.

2.8 Skupina kontrol 2.2.2. Náklady na transfery/výnosy z transferov

Otázka: Môžu byť predmetom vzájomných vzťahov a teda aj eliminácie účty časového rozlíšenia?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Na účty časového rozlíšenia sa vzťahuje dokladová inventúra a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť existencie časového rozlišovania. Kritériom pre účtovanie účtovných prípadov časového rozlíšenia je skutočnosť, že je známy ich vecný obsah, suma a je určené obdobie, ktorého sa týkajú. Pre účely konsolidácie sa pri inventarizácii časového rozlíšenia musí analyzovať zostatok jednotlivých účtov, či nepredstavujú časovo rozlíšené náklady a výnosy, príjmy a výdavky voči organizácii vstupujúcej do konsolidácie. Ako príklad môžeme uviesť časovo rozlíšené náklady na nájomné, čo znamená zaplatené nájomné v bežnom období vzťahujúce sa na budúce účtovné obdobia – nájomné platené dopredu. Teda účtovná jednotka, ktorá platí nájomné inej účtovnej jednotke toho istého konsolidovaného celku napr. obce vykáže v konsolidačnom balíku zostatok účtu 381 – Náklady budúcich období z titulu nájomného.

Podobne pri časovo rozlíšených výnosoch na účte 384 je možné vykazovať vzájomný vzťah z inkasovaného nájomného dopredu, ale aj z iných titulov ako napríklad zaplatených paušálov, predplatného, transferov a podobne.

¹ Bližší popis je uvedený v odpovedi na otázku 1.2

3 Konsolidačné tabuľky

3.1 Analytické členenie účtu 518 - Náklady na služby

Otázka: Ako sa majú z údajov v účtovníctve identifikovať hodnoty pre analytické členenie účtu 518 „Náklady na služby“, ktoré sa vyplňajú v rámci KT?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Podľa § 5 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov sa analytické účty a analytická evidencia k účtom zostavuje tak, aby bolo dodržané členenie podľa položiek konsolidovanej a súhrnnej účtovnej závierky vrátane požiadaviek na zostavenie konsolidovaných a súhrnných poznámok.

Účtovný rozvrh je teda potrebné nastaviť/doplniť tak, aby obsahoval analytické členenie pre účely poskytnutia týchto informácií a aby bolo zabezpečené priebežné účtovanie účtovných prípadov v potrebnom analytickom členení. Ak nie je možné získať hodnoty analytického členenia priamo zo systému, je potrebné identifikovať pohyby na účte 518 z účtovných dokladov a manuálne ich priradiť v príslušnej tabuľke FVV resp. KT KC do jednotlivých služieb.

Obdobne je to aj pri iných účtoch, pri ktorých sa očakáva uplatňovanie predpísaného analytického členenia (napr. účty časového rozlíšenia, účet 548, 648, splatnosť pohľadávok a záväzkov).

3.2 Vypĺňanie hodnôt vzájomných vzťahov v rámci KC

Otázka: Majú sa pri vypĺňaní hodnôt vzájomných vzťahov do konsolidačných tabuliek uvádzať iba hodnoty týkajúce sa organizácií v rámci KC alebo aj mimo?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Konsolidačné tabuľky obsahujú informácie, ktoré sú potrebné pre zostavenie poznámok konsolidovanej účtovnej závierky obce/mesta, a to v prvom rade ich tabuľkovej časti, ktorá sa v systéme RISSAM.výkazy spracováva automaticky, ďalej pre identifikáciu údajov pre správnu konsolidáciu kapitálu a informácie slúžiace do opisu údajov v textovej časti poznámok KUZ. Konsolidačné tabuľky obsahujú údaje z individuálnych účtovných závierok účtovných jednotiek KC obce/mesta. Obsahujú celkom 22 tabuliek, pričom v tabuľkách 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21 sa uvádzajú údaje v rámci aj mimo konsolidovaného celku obce/mesta. Ich hodnota (hodnota v rámci KC a mimo KC), teda sumárna hodnota účtov aktív/pasív, resp. nákladov/výnosov v KT KC sa musí rovnať hodnote účtu v individuálnej účtovnej závierke (Súvaha, Výkaz ziskov a strát). V tabuľkách 11, 12, 13, 17, 19 sa uvádzajú údaje (vzájomné vzťahy) voči organizáciám v rámci KC obce/mesta. Tieto údaje by mali byť vopred odsúhlasené prostredníctvom FVV KC, pričom sumárna hodnota vzájomných vzťahov/zostatkov musí byť nižšia, nanajvýš rovná hodnote účtu v individuálnej účtovnej závierke (Súvaha, Výkaz ziskov a strát). V tabuľkách 14, 15, 16, 18, 20 a 22 sú uvádzané len údaje voči subjektom mimo KC obce/mesta. Toto členenie vychádza z logického predpokladu, ktoré syntetické účty môžu byť „nositeľom“ vzájomného vzťahu a ktoré nie.

Na doplnenie je potrebné rozlišovať, že vo FVV KC sa vykazujú len vzájomné vzťahy voči vlastnému konsolidovanému celku. Vzájomné vzťahy voči ostatným organizáciám na úrovni súhrnného celku sa vykazujú vo FVV SC.

3.3 Zásoby v textovej časti poznámok

Otázka: Je potrebné uvádzať v textovej časti poznámok ku KUZ za každý účet zásob zvlášť hodnotu? Myslí sa tým syntetický účet 112 suma a syntetický účet 119 suma, pretože tieto účty sa nachádzajú v súvahe v jednom riadku. Ak je potrebné to mať osobitne, bola by vhodná ďalšia tabuľka „Zásoby“. Ide o účty zásob v jednom riadku a to: 112 a 119; účty 121 a 122 a účty 132; 133 a 139.

Kategória: Metodika

Odpoveď: V textovej časti poznámok v časti III. Informácie o údajoch aktív a pasív konsolidovanej súvahy sa uvádzajú významné stavy a pohyby na účtoch aktív medzi nimi aj zásob. V prípade, ak tieto hodnoty sú v porovnaní s celkovým majetkom významné, tak je opodstatnené ich mať rozdelené nielen na účty, ale aj na účtovné jednotky ako aj na povahu zostatku. Ak nie sú z hľadiska celkovej súvahy významné, je možné uviesť najväčšiu hodnotu zo zásob resp. najväčšiu medziročnú zmenu.

3.4 Vykázanie podielov menšinových spoločníkov v KUZ

Otázka: Akým spôsobom sa vykazujú podiely menšinových spoločníkov v konsolidovanej Súvahe a Výkaze ziskov a strát.

Kategória: Metodika

Odpoveď: Menšinové podiely v obchodných spoločnostiach (podiely iných účtovných jednotiek) vznikajú len v prípade, že obec/mesto má podiel v obchodnej spoločnosti, ktorý nie je vo výške 100 % základného imania tejto spoločnosti, ale stále ide o dcérsku účtovnú jednotku. V týchto prípadoch sa podiel na základnom imaní pohybuje pod 100 % ale nie menej ako 51 %.

Podiely iných účtovných jednotiek sa vykazujú na riadku 129 Súvahy v pasívach, a vyjadrujú hodnotu podielu na aktíva/pasívach obchodnej spoločnosti, ktorý nepatrí obci/mestu. Výsledok hospodárenia obchodnej spoločnosti pripadajúci na menšinového vlastníka podielov je vykázaný na riadku 141 výkazu ziskov a strát. Kontrola medzi pasívami a výkazom ziskov a strát je v RISSAM nastavená nasledovne: VH v súvahe r. 128 = VH vo VZaS r. 140 mínus riadok 141 pripadajúci na podiely iných účtovných jednotiek.

3.5 Údaje za spoločné a pridružené účtovné jednotky v konsolidácii

Otázka: Je nutné aby konsolidačné tabuľky predkladala aj obchodná spoločnosť, ktorá je spoločnou alebo pridruženou účtovnou jednotkou?

Kategória: Metodika

Odpoveď: Spoločná účtovná jednotka rovnako aj pridružená účtovná jednotka sa konsoliduje metódou vlastného imania. Podstatou tejto metódy je zosúladenie finančných investícií v podobe podielov voči hodnote vlastného imania spoločnej resp. pridruženej účtovnej jednotky, ktoré na tieto podiely pripadá. Obec/mesto ako materská účtovná jednotka nepreberá hodnoty z účtovných závierok týchto jednotiek do agregovaných údajov. Preto nie je potrebné zostavovať konsolidačný balík (formulár vzájomných vzťahov, konsolidačné tabuľky) za tieto organizácie, keďže sa údaje z nich do konsolidácie nepreberajú.

Zosúladenie hodnoty podielu na vlastnom imaní týchto účtovných jednotiek sa deje manuálne na základe ich individuálnych účtovných závierok.